

A dohánytripsz elleni védekezéssel kapcsolatban 2011-ben végzett vizsgálatok összefoglaló értékelése

Az ULT Magyarország Zrt megbízása alapján a dohánytripsz repülésének kezdetét, időtartamát és intenzitását, a paradicsom bronzfoltosság vírus járvány megelőzése érdekében, 2011-ben Apagyon, Debrecenben, Encsencsen, Hajdúhadházon, Kunadacson, Ófehértón és Pócsperiben április 12-e és augusztus 9-e közötti időszakban vizsgáltuk. A palántanevelőkben, a kiültetést követően a dohányültetvényekben 3 db. mindkét oldalán fluoreszcens sárgászöld színű ragacsos felületű, 10 x 16 cm méretű színcsapdát helyeztünk ki. Továbbá a fluoreszcens sárgászöld színű csapdák hatékonyságának ismételt ellenőrzése céljából Debrecenben és Encsencsen 4 normál sárga és 4 fluoreszcens sárgászöld csapdát helyeztünk ki. A színcsapdákat az ULT munkatársai hetenként cserélték, és küldték a Növényvédelmi Kutató Intézetbe. A színcsapdák által fogott dohánytripsz egyedek mennyiségét a Növényvédelmi Kutató Intézet Állattani Osztályának Laboratóriumában értékeltük. Az eredményt elektronikus úton közöltük az ULT illetékesével, Fekete Tibor agronómiai igazgatónak.

A 15 alkalommal kihelyezett összesen 345 csapda 4700 dohánytripszet fogott. A fogott dohánytripsz egyedek számát az előző évihez képest növelte, hogy a sárga és fluoreszcens sárgászöld csapdák hatékonyságának értékelése céljából Debrecenben és Encsencsen rendszeresen 4 – 4 csapda volt kihelyezve, amelyek 2544 dohánytripszet fogtak. Ezen belül a fluoreszcens sárgászöld Debrecenben 830, Encsencsen 778, a normál sárga Debrecenben 441, Encsencsen 495 egyedeket fogott, tehát a fluoreszcens sárgászöld csapda a várakozásnak megfelelően hatékonyabbnak bizonyult. Fontosnak tartom, hogy tavasszal, amikor az áttelelt vírusgazda dohánytripsz egyedeinek repülése kezdődik, a fluoreszcens sárgászöld csapdák a kis számban megjelenő egyedeket is jelzik.

A dohánytripsz közvetlen kártételének megelőzése érdekében két alkalommal, július 12-én és augusztus 23-án tartott szemlénk alkalmával vizsgáltuk, hogy a leveleken dohánytripsz mennyiben és milyen mértékben fordul elő. Dohánytripszet a megvizsgált ültetvényekben nem találtunk. Azonban Encsencsen, ahol a dohányállomány TSWV mentesnek bizonyult, az ültetvénytől egy úttal elválasztott területen, bokros-fás terület közvetlen közelében néhány a kezelésemből kimaradt növény 100%-ban TSWV fertőzöttnek bizonyult. Ez egyrészt azt

bizonyítja, hogy az előző években kidolgozott módszerrel a TSWV fertőzést gyakorlatilag meg lehet szüntetni. Ugyanakkor arra figyelmeztet, hogy a környezetben előforduló fertőzött gyomnövények a TSWV járványok állandóan fennálló forrásai.

Az ez évi tapasztalataink szerint

- a dohánytripsz repülése kezdetének, időtartamának és intenzitásának ellenőrzésére a fluoreszcens sárgászöld színcsapdák megbízhatóan alkalmazhatók,
- a dohánytripsz áttelelt nemzedéke tavaszi repülése során kis egyedszámban is nagy fertőzési veszélyt jelent,
- a palántanevelők és a kiültetett dohány környezetében tenyésző növények TSWV fertőzöttségét feltétlenül fokozott figyelemmel kell kísérni.

Budapest, 2011-09-09

Dr. Jenser Gábor